

Zákon 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů ve znění zákona: 254/2001 Sb., 274/2001 Sb., 86/2002 Sb., 13/2002 Sb., 120/2002 Sb., 76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb.

DÍL 2

Podmínky pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých, podmínky vnitřního prostředí stavby a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy pro hry dětí

§ 7

Hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních a školských zařízení, zařízení sociálně výchovné činnosti a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

(1) Základní a střední školy,⁹⁾ předškolní a školská zařízení zařazená do sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení,¹⁰⁾ s výjimkou školní knihovny a pedagogicko-psychologické poradny, a dále zařízení sociálně výchovné činnosti a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc^{10a)} (dále jen "zařízení pro výchovu a vzdělávání") jsou povinny zajistit, aby byly splněny hygienické požadavky upravené prováděcím právním předpisem na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid. Povinnost uvedenou ve větě první má i osoba provozující živnost péče o dítě do 3 let věku v denním režimu a osoba provozující živnost výchova a mimoškolní vzdělávání, je-li živnost provozována v provozovně.²⁰⁾

(2) Režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, podmínky odborného výcviku a učební praxe, režim stravování včetně pitného režimu, popřípadě způsob nakládání s prádlem upraví zařízení pro výchovu a vzdělávání v provozním řádu.

(3) K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění je zařízení pro výchovu a vzdělávání povinno zajistit oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby.

9) Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

10) Zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

10a) Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

20) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 8

Zotavovací akce

(1) Zotavovací akcí je organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti.

(2) Osoba, která pořádá zotavovací akci (dále jen "pořádající osoba"), je povinna zajistit její umístění, zásobování vodou a odstraňování odpadků a splaškových vod v souladu s hygienickými požadavky upravenými prováděcím právním předpisem. Pořádající osoba je dále povinna dodržet hygienické požadavky na prostorové a funkční členění staveb a zařízení, jejich vybavení a osvětlení, ubytování, úklid, stravování a režim dne, které upraví prováděcí právní předpis. Prováděcí právní předpis stanoví, které potraviny nesmí pořádající osoba na zotavovací akci podávat ani používat k přípravě pokrmů, ledaže budou splněny podmínky upravené tímto prováděcím právním předpisem.

(3) Pořádající osoba je povinna jeden měsíc před zahájením zotavovací akce ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví

- a) termín a místo jejího konání,
- b) počet dětí zúčastněných na zotavovací akci,
- c) způsob jejího zabezpečení pitnou vodou a
- d) způsob zajištění stravování účastníků zotavovací akce.

(4) Jako součást ohlášení podle odstavce 3 předloží pořádající osoba v případě, že pitná voda není zabezpečena osobami uvedenými v § 3 odst. 2, protokol o kráceném rozboru jakosti pitné vody. Rozsah kráceného rozboru jakosti pitné vody stanoví prováděcí právní předpis. Protokol nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) V pochybnostech, kdo je pořádající osobou, se má za to, že pořádající osobou je osoba, která zotavovací akci podle odstavce 3 ohlásila.

§ 9

Podmínky účasti dětí ve škole v přírodě a na zotavovací akci

(1) Základní škola a předškolní zařízení může na školu v přírodě vyslat jen dítě, které

- a) je zdravotně způsobilé k účasti na ní a podrobilo se stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci, b) nejeví známky akutního onemocnění (například horečky nebo průjmu), a
- c) ve 14 kalendářních dnech před odjezdem do školy v přírodě nepřišlo do styku s fyzickou osobou nemocnou infekčním onemocněním nebo podezřelou z nákazy ani mu není nařízeno karanténní opatření.

(2) Pořádající osoba může na zotavovací akci přijmout jen dítě, které splňuje požadavky stanovené v odstavci 1.

(3) Zdravotní způsobilost dítěte pro účast na škole v přírodě nebo zotavovací akci posuzuje a posudek vydává praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje.¹¹⁾ Praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje, v posudku dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Vzor posudku upraví prováděcí právní předpis. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte má platnost po dobu jednoho roku od data vystavení, pokud během této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti dítěte. Skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. b) a c) potvrzuje v písemném prohlášení zákonný zástupce dítěte;¹²⁾ toto potvrzení nesmí být starší než jeden den. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte a písemné prohlášení předá zákonný zástupce pořádající osobě, vysílající základní škole nebo předškolnímu zařízení pro účely podle § 11 odst. 1 písm. b) a f).

(4) Základní škola a předškolní zařízení, které vysílají děti na školu v přírodě, jsou povinny ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví jeden měsíc před jejím zahájením údaje v rozsahu podle § 8 odst. 3 a poskytnout mu doklad podle § 8 odst. 4.

11) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

12) Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10

Podmínky účasti fyzických osob činných při škole v přírodě a zotavovací akci

(1) Fyzické osoby činné při škole v přírodě nebo zotavovací akci jako dozor nebo zdravotník musejí být k této činnosti zdravotně způsobilé.

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje a posudek vydává praktický lékař, který fyzickou osobu registruje.¹¹⁾ Tento posudek má platnost jeden rok od data vystavení, pokud během této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti fyzické osoby. Posudek o zdravotní způsobilosti předají fyzické osoby činné při škole v přírodě nebo zotavovací akci, s výjimkou pedagogických¹³⁾ a zdravotnických pracovníků,¹⁴⁾ vysílajícímu předškolnímu zařízení, základní škole nebo pořadající osobě pro účely podle § 11 odst. 1 písm. b) a f).

(3) Fyzické osoby činné při stravování musí splňovat předpoklady pro výkon činností epidemiologicky závažných (§ 19).

11) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

13) § 51 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb.

14) § 53 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 548/1991 Sb.

§ 11

Povinnost základní školy a předškolního zařízení, které vysílají děti na školu v přírodě, a pořadající osoby

(1) Základní škola a předškolní zařízení, které vysílají děti na školu v přírodě, a pořadající osoba jsou povinny zajistit

a) základní péči o zdraví všech účastníků po dobu konání zotavovací akce nebo školy v přírodě, kontrolu dodržování hygienických požadavků stanovených tímto zákonem a prováděcím právním předpisem a kontrolu dodržování zásad osobní hygieny fyzickými osobami uvedenými v § 10 odst. 3 způsobilou fyzickou osobou (zdravotníkem); za způsobilou se pro účely tohoto zákona považuje fyzická osoba, která má alespoň úplné střední odborné vzdělání v oborech všeobecná sestra, dětská sestra nebo porodní asistentka, fyzická osoba, která absolvovala kurs první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při škole v přírodě nebo zotavovací akci, a student lékařství po ukončení třetího ročníku; náplň kursu první pomoci upraví prováděcí právní předpis,

b) účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v § 10; účast zdravotníka při kontrole zdravotních průkazů fyzických osob uvedených v § 10 odst. 3, při převzetí posudků a prohlášení podle § 9 odst. 3 a § 10 odst. 2, při sestavování jídelníčku a režimu dne; dosažitelnost zdravotníka 24 hodin denně po celou dobu konání zotavovací akce nebo školy v přírodě; pořízení výpisu z posudků o zdravotní způsobilosti (§ 9 odst. 3 a § 10 odst. 2) zdravotníkem; ve výpisu zdravotník uvede závěr posudku a které zdravotnické zařízení posudek vydalo,

c) vrácení posudků o zdravotní způsobilosti po ukončení školy v přírodě nebo zotavovací akce zákonným zástupcům dětí a fyzickým osobám činným při škole v přírodě nebo zotavovací akci,

d) vybavení lékárníčky pro školu v přírodě nebo zotavovací akci podle druhu akce; nejmenší obsah lékárníčky pro školy v přírodě a zotavovací akce upraví prováděcí právní předpis,

e) péči praktického lékaře dostupného z místa konání školy v přírodě nebo zotavovací akce, s výjimkou putovní zotavovací akce,

f) vedení zdravotnického deníku a seznamu účastníků, prohlášení podle § 9 odst. 3 věty páté, výpisů z posudků o zdravotní způsobilosti dětí a fyzických osob činných při škole v přírodě nebo zotavovací akci a následné uchování těchto dokumentů po dobu 6 měsíců od skončení školy v přírodě nebo zotavovací akce, g) informovanost osoby, která má dítě v péči, o zdravotních potížích, které dítě v průběhu školy v přírodě nebo zotavovací akce prodělalo, a o případném kontaktu s infekcí.

(2) Pořadající osoba je dále povinna zajistit instruktáž všech fyzických osob činných na zotavovací akci, s výjimkou zdravotníka, o hygienických požadavcích na tyto akce a o předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a jiných poškození zdraví včetně základů první pomoci, pokud se takové instruktáže dosud nezúčastnily.

§ 11a

Za zotavovací akci se považuje i výchovně rekreační tábor pro děti,10a) a to i v případě, že se ho účastní mladiství. Na pořádání výchovně rekreačních táborů se vztahují podmínky upravené pro pořádání zotavovacích akcí v § 8 až 11. Povinnosti pořádající osoby splní pověřená osoba, která tábor zřídila,10a) a není-li taková osoba, splní tyto povinnosti ten, kdo výchovně rekreační tábor pro děti zřídil.

10a) Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

§ 12

Jiné podobné akce pro děti

Při organizovaném pobytu dětí v počtu menším nebo po dobu kratší, než stanoví § 8 odst. 1, s výjimkou akcí pořádaných pro děti v poměru rodinném a obdobném, musí osoba, která akci pořádá, zajistit hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování akce pitnou vodou v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem pro zotavovací akce a účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v § 10 odst. 1 a 3.

§ 13

Vnitřní prostředí staveb a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy

(1) Uživatelé staveb zařízení pro výchovu a vzdělávání, vysokých škol, škol v přírodě, staveb pro zotavovací akce, staveb zdravotnických zařízení, ústavů sociální péče, ubytovacích zařízení, staveb pro obchod a pro shromažďování většího počtu osob jsou povinni zajistit, aby vnitřní prostředí pobytových místností¹⁵⁾ v těchto stavbách odpovídalo hygienickým limitům chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů, upravených prováděcími právními předpisy. Tím není dotčena povinnost vlastníka stavby podle zvláštních právních předpisů udržovat stavbu v dobrém stavebním stavu.¹⁶⁾

(2) Provozovatel venkovní hrací plochy určené pro hry dětí je povinen zajistit, aby písek užívaný ke hrám dětí v pískovištích nebyl mikrobiálně, chemicky a parazitárně znečištěn nad hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem. Podmínky provozu takové hrací plochy s pískovištěm, režim údržby a způsob zajištění stanovených hygienických limitů upraví provozovatel v provozním řádu.

15) Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

16) § 86 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

§ 14

Výjimky z hygienických požadavků stanovených v § 7 odst. 1 je možné povolit, jen pokud tím nebude ohrožena ochrana veřejného zdraví. O povolení výjimky rozhoduje na žádost osoby příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

§ 82

Krajské hygienické stanice

(1) Zřizují se krajské hygienické stanice, jejichž správní obvody a sídla stanoví příloha č. 2 k tomuto zákonu. Krajské hygienické stanice mají územní pracoviště v místech stanovených v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Krajské hygienické stanice jsou správními úřady. Krajská hygienická stanice, která působí ve správním obvodu hlavního města Prahy, se označuje jako Hygienická stanice hlavního města Prahy. V čele krajské hygienické stanice je ředitel. Ředitele krajské hygienické stanice jmenuje a odvolává zástupce generálního ředitele státní služby.^{43a)}

(2) Krajské hygienické stanici náleží

a) vydávat rozhodnutí, povolení, osvědčení a plnit další úkoly státní správy v ochraně veřejného zdraví včetně státního zdravotního dozoru, pokud není příslušné Ministerstvo zdravotnictví,

b) vykonávat státní zdravotní dozor nad dodržováním zákazů a plněním dalších povinností stanovených tímto zákonem a zvláštními právními předpisy k ochraně veřejného zdraví včetně ochrany zdraví při práci před riziky plynoucími z fyzikálních, chemických a biologických faktorů pracovních podmínek, z nepříznivých mikroklimatických podmínek a z fyzické a duševní zátěže a nad souvisejícími pracovními podmínkami včetně vybavení pracovišť, a rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů; státní zdravotní dozor nad ochranou zdraví při práci je státním odborným dozorem nad ochranou zdraví při práci ve smyslu zvláštního právního předpisu,⁴⁴⁾

c) rozhodovat na návrh zaměstnavatele nebo osoby uvedené v § 43 nebo z vlastního podnětu ve věcech kategorizace prací,

- d) stanovit za podmínek § 37 odst. 6 písm. b) rizikové práce a plnit úkoly podle § 40 písm. c) a d),
- e) stanovit zaměstnavateli nebo osobě uvedené v § 43 pro výkon rizikových prací, s ohledem na expozici zaměstnanců, nebo osoby uvedené v § 43 a jejich spolupracujících rodinných příslušníků rizikovým faktorům pracovních podmínek,
1. minimální rozsah a termíny sledování faktorů pracovních podmínek a
 2. minimální náplň a termíny periodických lékařských preventivních prohlídek a minimální náplň vstupních a výstupních lékařských preventivních prohlídek, pokud je nestanoví zvláštní právní předpis, jakož i
 3. lékařské preventivní prohlídky po skončení rizikové práce, jde-li o takové vlivy pracovních podmínek, které se mohou nepříznivě projevit i po delší době (dále jen "následné lékařské preventivní prohlídky"); následné lékařské preventivní prohlídky pracovníků se zdroji ionizujícího záření kategorie A stanoví za podmínek upravených zvláštním právním předpisem,33a)
- f) stanovit zaměstnavateli způsob a minimální četnost sledování zátěže organismu zaměstnanců vykonávajících rizikové práce faktory pracovních podmínek, pokud je nestanoví zvláštní právní předpis,
- g) provádět ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání,45)
- h) zřizovat v případech stanovených tímto zákonem komise,
- i) plnit úkoly dotčeného správního úřadu podle § 77,
- j) projednávat přestupky na úseku ochrany veřejného zdraví podle zvláštního právního předpisu,46)
- k) nařizovat, organizovat, řídit a popřípadě i provádět opatření k předcházení vzniku a zamezení šíření infekčních onemocnění a v tomto rozsahu též usměrňovat činnost zdravotnických zařízení a kontrolovat ji; určovat, s výjimkou § 68 odst. 2, zdravotnická zařízení, která provedou opatření k předcházení vzniku a zamezení šíření infekčních onemocnění, a plnit s tím související úkoly,
- l) nařizovat mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných26a) a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních či z porušení jakosti podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, pokud není příslušné Ministerstvo zdravotnictví, a rozhodovat o jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu. Mimořádné očkování podle § 69 odst. 1 písm. g) stanoví jen s předchozím povolením Ministerstva zdravotnictví,
- m) stanovit hygienický limit faktoru pracovních podmínek, neupraveného právním předpisem, a metodu jeho stanovení v pracovních podmínkách; stanovit způsob, minimální rozsah a četnost jeho sledování a opatření k ochraně zdraví zaměstnanců, osob uvedených v § 43 a jejich spolupracujících rodinných příslušníků v riziku takového faktoru; zařadit práci s tímto faktorem z vlastního podnětu do kategorie, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,
- n) vykonávat státní zdravotní dozor nad plněním povinnosti zajistit závodní preventivní péči uloženou zvláštním právním předpisem47) a nad plněním povinností zaměstnavatele poskytovat zařízením vykonávajícím závodní preventivní péči informace nutné k ochraně zdraví při práci, uložené zvláštním právním předpisem,
- o) na návrh zaměstnavatele přezkoumávat opatření zařízení vykonávajícího závodní preventivní péči vydané podle § 39; při přezkoumání opatření zařízení vykonávajícího závodní preventivní péči se nepostupuje podle zvláštního právního předpisu38) ani podle správního řádu,
- p) usměrňovat činnost osob poskytujících péči (§ 15 odst. 1) v oblasti hygieny provozu a předcházení nemocničním nákazám a kontrolovat ji,
- r) provádět hodnocení a řízení zdravotních rizik z hlediska prevence negativního ovlivnění zdravotního stavu obyvatelstva a podílet se na monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek; kontrolovat a řídit místní programy ochrany a podpory veřejného zdraví,
- s) spolupracovat se správními úřady a s orgány samosprávy při tvorbě zdravotní politiky příslušného regionu,

t) podílet se na úkolech integrovaného záchranného systému.

(3) Krajská hygienická stanice je povinna o hromadném výskytu infekčních onemocnění a o výskytu nebezpečných26a) a z nebezpečnosti podezřelých výrobků, které poškodily nebo mohou poškodit zdraví fyzických osob a nevyskytují se v tržní síti pouze ojedinele, informovat okamžitě Ministerstvo zdravotnictví.

(4) Zaměstnavatel je povinen zaslat kopii rozhodnutí o stanovených lékařských preventivních prohlídkách, které je vykonatelné, zařízení vykonávajícímu závodní preventivní péči. Zaměstnavatel dále informuje o uložení následné lékařské preventivní prohlídky fyzickou osobu, pro kterou byla nařízena, a to i v případě, že již není jeho zaměstnancem; informaci v tomto případě zašle na poslední místo jejího trvalého pobytu, které je mu známo. Zařízení vykonávající závodní preventivní péči informuje o nařízení následné lékařské preventivní prohlídky zdravotnické zařízení, jehož součástí je oddělení nebo klinika nemocí z povolání nebo pracovního lékařství, které následnou lékařskou preventivní prohlídku provede.

26a) Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění zákona č. 146/2002 Sb.

33a) Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

38) § 77 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

43a) Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb.

44) § 138 zákoníku práce.

45) Vyhláška č. 342/1997 Sb., kterou se stanoví postup při uznávání nemocí z povolání a vydává seznam zdravotnických zařízení, která tyto nemoci uznávají.

46) § 29 písm. a) až f), h) až j) a písm. n) a o) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

47) § 40 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.